

Copyright © 2011, Predrag Jovanović
Copyright © 2011 ovog izdanja, LAGUNA

KRAJ SEZONE

Kakav ružan dan. I kakav ružan grad. Beograd je u sumorno jutro izgledao kao pokisla kokoška. Prljava tekućina slivala se iz oluka i sa olupanih fasada, nehajno žuboreći preko zapušanih slivnika pravo na ulicu. Bristači su cvileli preko vetrobrana dok sam „forsirao“ Slaviju. Kada su prošli svi trolejbusi i tramvaji koje je Gradsko saobraćajno toga dana imalo u pogonu, trijumfalno sam skrenuo u Beogradsku. Tada sam i ja zacvileo. Do Bulevara nije bilo mesta za parkiranje.

Belo svetlo na zadnjici forda nagnalo me je da isechem mamlaza u jugiću. Zakočio sam tik ispred lude babe sa cegerima, koja je hroptala negde uzbrdo. Uvlačeći glavu u ramena (kišobran sam, naravno, zaboravio), izvinio sam se i preko potoka preskočio na drugu stranu kolovoza. Mamlaz iz jugića je ležao na sireni, pa sam mu otpozdravio visoko podignutom pešnicom sa ispruženim srednjim prstom.

U ulazu stisnutom između *Cvetića* i knjižare sa večito praznim izlogom zaudaralo je na urin, uz večiti mrak prouzrokovan krađom sijalica stepenišnog osvetljenja. Moj potpuno novi, a sada mokri i pohabani italijanski sako, nije mirisao mnogo prijatnije. U polumraku kancelarije napipao sam prekidač kalorifera koji je zakukao, a zatim nastavio da nešto tiše cvili u čošku. Podigao sam

noge na sto, uključio lampu i zapalio cigaretu. Po ovakvom vremenu sigurno niko neće doći. Onda je neko zakucuo na vrata. To je mogla da bude jedino sisata, pomalo vremešna, ali još uvek dobrodržea komšinica sa džezvom u rukama. Nije mi prijalo njeno nabacivanje, ali kafa, to je već nešto sasvim drugo. Obradovano sam otvorio vrata i umesto krupne i jedre komšinice ugledao sitnog i uvelog penzionera. Bio je u mokrom, ni sivom ni braon mantilu, jednom od onih po kojima možete sa velikom sigurnošću prepoznati penzionera sa nekoliko kilometara udaljenosti. Kao da svi po odlasku u penziju dobijaju i jedan od ovakvih mantila čijim nenošenjem gube prava na socijalno.

– Ozren Luković? – pogledao me je u oči iznenađujuće bistrim pogledom.

– Da, izvolite – odgovorio sam pomalo smušeno. Neugledni penzioner mi se odjednom učinio nekako krupnijim i mnogo manje neuglednim.

– Vi ste privatni detektiv? – odmerio me je od glave do pete sa neskrivenom nevericom. Počeo je pomalo da me nervira svojom podozrivošću.

– Privatni istražitelj, kao što piše na vratima. Ako niste tražili vodoinstalatera, koji je sprat niže, molim vas, uđite, mokat sam, a nije baš najtoplije ovde, u hodniku.

Propustio sam ga u kancelariju rešen da ne gubim previše vremena na neizgledne klijente. Nešto mi ipak nije dalo da dignem noge na sto.

– Kako mogu da vam pomognem? – ponudio sam ga cigaretom. Odmahnuo je glavom.

– Ne znam kako da počnem – reče i taman sam zaustio tupavu i istrošenu pošalicu za odobrovoljavanje

sagovornika (pod uslovom da je idiot), „Mislim da je najbolje od početka“, ali me je matori na sreću preduhitrio i učinio da se osećam manje glupo – Bio sam u SUP-u kod inspektora Matića, on vas je preporučio.

Ovo je već moglo da bude interesantno. Matić je dobar policajac i moj dobar prijatelj. I nije radio na slučajevima neovlašćenih prelazaka kokošaka iz jednog u drugo dvorište ljuto zavađenih komšija. Dobar policajac podrazumeva i poštenog policajca, tako da mi nikada ne bi poslao klijenta radi zajedničkog čerupanja. Nešto je očigledno zapelo u Odeljenju za suzbijanje krvnih i seksualnih delikata.

– Poznajem gospodina, radili smo neko vreme zajedno. Veoma dobar policajac – pustio sam matorca da savlada nelagodnost. Sa privatnim detektivima je kao sa privatnim lekarima. Tek kada do kraja i više puta ispitajte sve mogućnosti lečenja u besplatnim ustanovama i ne nađete lek, kao finalno sredstvo potežete novčanik. Kada nešto platite, onda mislite i da ste automatski stekli pravo na izlečenje. Nažalost, često bude prekasno ili vam zaista nema leka.

– Nemojte da mislite da od vas očekujem čudo, ali sam očajan i spreman na svaku cenu da se istraga makar malo pokrene sa mrtve tačke – matori mi je očigledno čitao misli. – Prvo da vam se izvinim, nisam se u mojoj mucu ni predstavio. Mitar Jovović – pružio je ruku. Bila je još uvek vlažna od pljuska, ali topla i snažna.

– Vi znate moje uslove? – upitao sam. Klimnuo je potvrdno. – Dobro, onda ako prihvatate... – klimnuo je još jednom – da predemo na problem.

– Moja kćerka i njen momak su – iz unutrašnjeg džepa mantila izvukao je fotografiju mladog para – u

julu otišli na odmor u Tivat. Trebalo je da se vrate početkom avgusta, ali se nisu pojavili. Nisu se nikome javili, čak nisu ni otkazali pansion. I što je najgore, niko ih od tada, evo već mesec i po dana, nije ni čuo ni video – glas mu je zadrhtao. Izvadio sam iz fioke čašu i ponudio mu konjak. Prihvatio je. – Da bar znam da li su živi...

– Šta su vam rekli u policiji? – upitao sam.

– Ništa. Ili gotovo ništa – vrteo je čašu u ruci. – Istraga je u toku u Beogradu, Tivtu, Kotoru, Budvi, pa čak i u Podgorici... – lice mu je potamnelo. – Bojim se da je prekasno. Možda nije ni trebalo da dolazim kod vas.

– Nemojte tako – bilo mi je žao starca. – Sa mladim ljudima se nikada ne zna. Ne treba uvek misliti na najgore – čutao je, a ja sam morao da nastavim: – Oprostite što ću vas ovo pitati, ali da li su imali bilo kakve veze sa kriminalom?

– Znam šta ste mislili i ne zameram vam – jetko se nasmešio. – Reći ću vam odmah. Nisu se bavili ničim nedozvoljenim, osim povremenom prodajom deviza, ali to je ono što svi radimo – klimnuo sam odobravajući glavom. I moja tarifa je u devizama. – Miša je dobar momak, zaposlen u arhitektonskom birou, sa dobrom platom. Sigurno nije trgovac belim robljem.

– Devojka?

– Jasna? Ona studira – otpio je gutljaj konjaka. – Arhitekturu. Tamo su se i upoznali prošle godine. Nije bila problematična, nikada je nismo tukli, nije imala vidljive simptome korišćenja droge, uvek je imala dovoljno novca...

– Oprostite, ispao sam nepažljiv. Smetnuo sam s uma da su vas već detaljno ispitivali u policiji.

Umesto odgovora, starac je iz džepa izvukao papir i pružio ga preko stola. Sitnim, urednim rukopisom bili su ispisani svi podaci potrebni za početak istrage. Uključujući i neke veoma korisne, koje se, moram da priznam, ne bih setio da tražim, bar ne u prvom kontaktu sa klijentom. Starcu se itekako žurilo.

– I onda? – pogledao me je upitno. Kao da mu je u očima za trenutak zaiskrila trunčica nade.

– U redu, prihvatam posao – šta sam drugo mogao da kažem?

Iz džepa je izvadio koverat. U njemu su bili hiljadu maraka i avionska karta za Tivat sa otvorenim datumima polaska i povratka. Pitao sam se za trenutak šta li se sve još može naći u unutrašnjem džepu penzionerskog mantila. Ne bi me iznenadilo da u sledećem trenutku sa istom lakoćom izvuče kutiju sa doručkom i flašu vina. Kada sam podigao pogled, starac je već bio na nogama.

– Kada krećete u Tivat? – pitao je.

– Moram prvo da obavim neke stvari u Beogradu. Javiću vam se.

Razgovor je bio završen. Pre nego što sam zatvorio vrata za matorim, zazvonio je telefon. Cvrkutavi glasić nije morao da se predstavlja.

– Najlepša sekretarice najružnijeg skota od inspektora, za tebe sam uvek tu – opevao sam u slušalicu.

– A za Džordža? – nastavio se cvrkut.

– Hajde, daj ga, kada si već toliko navalila.

– 'Alo, Ozo, dokle ćeš da mi napadaš osoblje? – pitao je inspektor Đorđe Matić.

– Kada ti prestaneš meni da šalješ penzionere, a dobre ribe zadržavaš za sebe.

– Ove što dođu kod mene možeš slobodno da vo-diš kući. Još bolje, poslaću ti jednu odmah, da te želja mine.

– Šta je? – upitao sam. – Opet neka seljanka ubila muža sekirom na spavanju?

– Nije – odgovori Đorđe. – Mislim, nije seljanka, već narkomanka – škripa koje je usledila trebalo je da predstavlja smeh.

– Tvoja duhovitost je toliko poznata da ne bi na-smejao ni Crnogorca koji je posle pet kćeri dobio sina, zato pređi na stvar, ne arči državni telefon.

– Moraš da dođeš kod mene. Ima još nekoliko stva-ri koje treba da znaš o slučaju koji si upravo dobio. Malo je, recimo, kompleksnije nego što bi mogao da pomisliš na prvu loptu.

– Znao sam da me ne bi preporučio bez nekog debelog sranja – kobajagi sam se ljutnuo. – Sa to-bom je samo pitanje da li treba lopata ili kašičica da se to počisti.

– Šta ćeš, za to služe prijatelji – opet je zaškripalo sa druge strane žice.

– Da, da – složio sam se. – Da ti iskomplikuju i, ako je moguće, što više upropaste šansu za miran i norma-lan život.

– Vidimo se za petnaest minuta – Đorđe je spustio slušalicu.

Uz slalom klizavim ulicama, debelo žuto i zabra-njeno polukružno za petnaest minuta stigao sam do policijske stanice u 29. novembra. Ako je slučaj nestalih osoba stigao od Odeljenja za potrage do Odeljenja za krvne i seksualne delikte, znači da neko od nestalih i nije baš potpuno nestao. U fizičkom smislu, naravno.

Postoji telo, ali iz nekih razloga se to drži u tajnosti. Osećao sam svrab u kičmi od nestrpljenja da saznam šta je u pitanju. Dođavola, pomislio sam, samo da ni-je ponovo serijski ubica.

– Serijski ubica? – upitao sam sa vrata.

– Vidi, vidi, ko nam je to došao! – Đorđe razvuče usta u osmeh toliko iskren i veseo da je njime mogao da kiseli krastavce. – Može kafica?

Pružio je preko stola ručerdu i moja šaka se izgubi u njegovoj. Dok mi je drmusanjem pomerao unutra-šnje organe, zagrmeo je u pravcu poluotvorenih vrata kancelarije.

– Svetlana, daj, molim te, dve kafe bez šećera! Pa kako si mi, družo? – pitao je. – Da nije posla, ti nika-da ne bi svratio da se vidimo kô ljudi.

Moje nade da možda ipak nije u pitanju serijski ubica bile su definitivno raspršene.

– Penzioner je samo navlakuša – nisam pitao, kon-statovao sam. – Ti znaš zašto sam napustio službu!

Đorđe se spustio u fotelju. Opuštenih ramena, ne-srećnog izraza lica i očiju potamnelih od brige, delovao je krhko i ranjivo. Ali samo za one koji ga ne poznaju dovoljno dobro.

– Zbog psihičkih problema – rekao je tiho, a onda glasno nastavio: – Čudna mi čuda, kao da neko nor-malan uopšte može da radi ovaj posao.

– Posle godinu dana gledanja masakriranih tela, dok nisam ušao u njegov način razmišljanja, šta misliš da sam mogao da uradim?

– Nisi morao da ga isečeš njegovim skalpelom, za početak. – Đorđev glas je imao prizvuk upozorenja.

Začutao je i pogledao me pravo u oči. Posle nekoliko sekundi odmeravanja, dugih kao nekoliko godina, ipak je rekao ono što nikada nije želeo da mi kaže:

– Ali mi smo taj detalj izbrisali iz tvoje biografije, da bismo ti omogućili da nastaviš kao privatni istražitelj.

– Znači, ucena! – odjednom su mi presele i kafa i cigareta. – Zar je dotle došlo?

– I dalje nego što misliš – odgovorio je Đorđe. – Imam na spisku devetnaest imena. Od toga smo našli samo troje, u Tivtu i okolini. Svi su iskasapljeni velikim nožem sa širokim sečivom, na identičan način – ponovo se opustio u fotelji. – Ozo, trebaš nam.

* * *

Čovek celog života mora da pravi kompromise, počevši od svojih prvih dana. Najpre sa roditeljima, zatim sa drugarima, pa sa devojka, komšijama, poznanicima i nepoznatima, ženom i decom. U redu. Najteže je ipak načiniti kompromis sa samim sobom. Prekoračiti na stranu na koju smo sebi obećali da više nikada nećemo krenuti. Za budale, ovo ne bi bilo nimalo teško niti komplikovano (kao ni mnogo šta drugo, uostalom). Oni imaju izgrađenu mrežu nečega što se zove principi i čega se drže slepo i do kraja, ne zbog prevelike privrženosti bilo kakvoj ideji ili stavu, već iz straha. Ako napuste strog i uređen sistem i upuste se u kompromise, oni od uspešnih političara, pravnika, lekara, inženjera... ostaju samo ono što izvorno i jesu – budale.

Ne verujem da će bilo ko moći iskreno i mirne savesti da me nazove budalom, ali upravo tako sam se osećao dok je boing 727 rulao pistom tivatskog aerodroma.

Po dogovoru sa Đorđem, sa aerodroma je trebalo da sâm dođem do kuće njegovog prijatelja u Seljanovu, delu Tivta odvojenom od centra grada Vojno-remontnim zavodom. Mahinalno sam zavukao ruku u džep pantalona. Ključevi od kuće i kola bili su na mestu. Nisam preterano voleo golfove, ali poklonjenom (u ovom slučaju pozajmljenom) konju se u zube ne gleda. Nije trebalo skretati bilo čiju pažnju na moj dolazak, za svaki slučaj. Bio sam zakasneli (ili rano poludeli) turista koji se krajem septembra setio da provede odmor u najneturističnijem mestu na crnogorskoj obali. U podne sam imao zakazan sastanak u Kotoru, u Centru za javnu bezbednost. Šef odeljenja za suzbijanje krvnih i seksualnih delikata bio je glavom bez brade Đorđe i moj školski drug, Božidar Mijatović, ili Boža zvani Pub.

Pošto sam junački podneo šok čistog vazduha koji je me zapahnuo sa mora, sa još nekolicinom putnika sam bio sproveden do pristanišne zgrade. Policajke na ulazu, jedna visoka oko sto osamdeset santimetara i druga petnaestak santimetara niža, u utegnutim uniformama, učinile su da se osećam krivim što nisam napravio barem najmanji prekršaj koji zaslužuje privođenje na informativni razgovor. Pod uslovom da ceo proces sprovođenja i isleđivanja rade isključivo njih dve.

Desetak minuta kasnije, dvojica sitnih, ali žilavih momaka sa traktorske prikolice istresli su prtljag pod nadstrešnicu aerodroma. Pošto sam pogledom detaljno pretražio svaki kutak prostora za istovar prtljaga i nisam našao pepeljaru, uradio sam što i ostali pušači – bacio pikavac na pod i ugasio ga nogom. Moja poveća torba je

ležala naglavačke, ugruvana i ulepljena sirupom od ko zna čega, koji je kapao iz kartonske kutije pored nje.

Prošao sam kroz špalir taksista na izlazu iz zgrade, pazeći da se ne isflekam, i pošao do službenih prostora. Moj CZ 99 i kutija metaka čekali su me na pultu. Mrgud od dva metra visine i metar i po širine prijateljski mi je namignuo i sahranio moje još nerođene erotske fantazije:

– Viđaćemo se češće ovih dana – rekao je glasom iz bureta. Ništa od mojih lepih policajki!

Nikada nisam bio u Tivtu. Niti sam ikada pozeleo da budem, pogotovo ne ovakvim poslom.

Magistrala preseca ovaj gradić na gornji i donji deo. Zašto je to bilo bitno, nisam mogao da shvatim u ovo doba godine, kada je putem prolazilo svega nekoliko vozila na pristojnom odstojanju. Pravi razlog podele je u sezoni, kada guste kolone vozila po ceo božiji dan jure tamo i ovamo. Preći magistralu na bilo kom njenom delu pod takvim okolnostima pravi je podvig. Normalno da nikom nije palo na pamet da se naprave mostovi za pešake, ni u Tivtu ni u bilo kom mestu na Jadranu presečenom magistralom. Ne može se baš na sve misliti.

Ljubazni, stariji taksista, poštenih očiju i ponašanja, radosno mi je saopštio da sada ima dovoljno vode i da više nema restrikcija. Nije mi palo na pamet da je uopšte i postojao problem vodosnabdevanja, ali sam se iskreno obradovao zbog njega. Na ulazu u Tivat stajala je tabla sa reklamom za piceriju *Semafor* i objašnjenjem da se picerija nalazi nigde drugde, nego kod semafora. Kasnije mi je postalo jasno zašto je dovoljno

napisati da se picerija nalazi upravo tu. To je jedini semafor na celoj obali između Kotora i Budve!

Prošli smo nekakvu grdobu ograđenu žicom, najviše nalik na metalske gigante u okolini Beograda, sudeći po količini metalnih delova puštenih da rđaju po placu. Bio je to Vojno-remontni zavod, ali se brodovi sa ove strane nisu videli. Sa leve strane magistrale, iza krivine, iskočila je tabla sa štampanim natpisom Seljanovo i markerom dodatim – *City*. Nekoliko ulica dalje skrenuli smo levo, a onda za promenu levo, u slepu ulicu od dve kuće. Ispred druge kuće taksista stade i ugasi motor.

– Tu smo – reče i požuri da istovari torbu dok mu nije sasvim uneredila prtljažnik slatkim sirupom. Ispred mene se nalazila džungla od kivija, vinove loze i mase nepoznatog rastinja, uključujući i golemo cveće veličine i oblika glavice kupusa. Iza džungle nalazila se, kako bi to Amerikanci rekli, poludodirnuta kuća, odnosno dve jednospratne kuće sa jednim zajedničkim zidom. Sprat na desnoj strani bio je moj. Uz obe strane kuće raslo je po jedno prelepo drvo sa dugačkim, vitkim granama koje su se podizale visoko ka nebu, a zatim padale, načičkane malim cvetovima, praveći ljubičaste slapove.

–A, to vam je bogumila – rekao je taksista. – Lijepa je, lijepa... Raste samo u toplim krajevima, u primorju.

Zahvalio sam se čoveku feničanskim izrazima zahvalnosti u tvrdoj valuti i odvukao torbu na veliku terasu na spratu sa koje se ulazi u stan. Prvo da se raspakujem, a onda ću pažnju usmeriti na prljavog golfa u dvorištu, obilato počašćenog izmetom lokalne leteće faune. Kao da je u prethodnih mesec dana

među pticama sprovedena akcija „Pokenjajte golf“. Providni gušteri iznad vrata, dužine oko pola ljudske šake i ogromnih crnih očiju pobjegli su na krov kada su shvatili da imam ozbiljnu nameru da uđem u stan. Ušao sam oprezno, jer me posle onakvih guštera ne bi iznenadilo da naletim na škorpije, zmije ili neke druge ale i bauke. Srećom, nije ih bilo. Škripa otvaranja vrata ka terasi uznemirila je i naterala u beg niz stablo bogumile dve povelike mačke, koje su zastale u dvorištu i sada me pažljivo odmeravale svojim zelenim očima. Deset minuta kasnije sedeo sam u fotelji, na terasi, u senci bogumile i uživao u kafi i pogledu na zeleni raj. Onda je zazvonio telefon.

– Stigao si? – pitao je Đorđe.

– A šta ti misliš? – odgovorio sam pitanjem.

– Vidi, imaš jedan mali problem. – Đorđe je preskočio moj neduhoviti pokušaj da ga iznerviram. – Moj drugar koji ti je dao stan pozvao me je pre pet minuta. Izvinjava se, zaboravio je da kaže da u kolima nema ni kapi benzina, pa ja rekoh, da ti javim da ne zakasniš kod Puba.

– Odlično da si mi javio – obradovao sam se. – Još mi i preporučiti šta da uradim. Da li da odem do najbliže pumpe i zamolim da mi zapakuju jedno dvadesetak litara ili da odguram auto do tamo?

– Ispod stepeništa imaš kantu za benzin, a pumpa ti je na nekoliko minuta magistralom ka Tivtu. Javi mi se od Puba. Čao!

Mogao sam da se zakunem da se narednih pet minuta Đorđe gušio od smeha. Nevoljno sam završio kafu i sa kantom u rukama pošao na magistralu. Pumpa je bila na nekoliko minuta udaljenosti, ali kolima. Iako

je bio pozni septembar, sunce je pržilo kao u avgustu. Ili je to bio moj lični doživljaj posle kiše i hladnoće u Beogradu. Bilo kako bilo, psovao sam kroz zube mokar od znoja, sa kantom punom benzina koja mi je rezala prste. Definitivno sam zamrzeo golfove. Pred prelazak na drugu stranu ulice, napravio sam malu pauzu. Podigao sam pogled sa pobeledih prstiju i ostao zagledan preko puta. Kretala se lako, u kratkoj, ni uskoj ni širokoj haljini, poput anđela koji slučajno prolazi kroz ovaj svet. Ako opisujući ženu kažete da ima lepe noge ili lepo lice, dobre grudi ili zadnjicu, uvek ostaje mogućnost da je nešto drugo manje lepo ili čak da nije lepo uopšte. U ovom slučaju – sve je bilo savršeno. Kao iskreni obožavalac suprotnog pola, i kao takav sklon da dajući ocene izgleda progledam kroz prste, sada sam ostao apsolutno zadivljen. Prošla je ka Tivtu ne primećujući ne samo mene, već ni sve ostale pripadnike lepšeg i ružnijeg pola, koji nisu mogli a da se ne okrenu za njom. Ipak, ubeđen sam da je sve poglede veoma dobro zapazala i analizirala. Sve žene su veštice i u njihove natprirodne sposobnosti uopšte ne treba sumnjati. Ova veštica je očigledno bila vrlo zadovoljna analizom.

Dok sam se dovukao do kuće, ostalo mi je taman toliko vremena da sipam benzin, odgovnam šoferšajbnu i pokušam da sa sebe sperem miris znoja i benzina. Boža zvani Pub, ljudina i drugarčina, tipičan je Crnogorac po stasu, izgledu i karijeri. Brkove je nosio otkako smo se upoznali, a to je bilo veoma davno. Ja sam bio brucoš a on student prve godine treći put. Pre nego što je postao policijski inspektor, po zanimanju je bio večiti student prava u Beogradu (a gde bi drugo?), počasni stanar studentskog doma i karatista. Zvuči jednostavno, ali treba

znati i opis poslova koje je ovo zanimanje tada podrazumevalo: šverc farmerki i kafe iz Italije, jakni iz Turske, članstvo u raznoraznim studentskim klubovima i organizacijama, održavanje reda u diskotekama i studenjaku i još povrh svega – polaganje ispita.

– Će si, dome, sto te godina nijesam vidio! – grmeo je Boža. Podsećao je na razdraganog grizlija. Takav mu je bio i stisak oko mojih ramena.

– Pa kako ti je ovde? – upitao sam kada je popustio zagrljaj i kada sam uspeo da udahnem vazduh. –Ti si sada krupno jaje.

– Ma, pušti – odmahnuo je rukom i ponovo zagrmio. – Koje jaje? Dustabanlija! Magare koje vuče kola. Će si ti vidio krupna jaja da bazaju po terenu i jure se sa sitnim ološem? Nego, pušti sada to. Pričaj što ti činiš, kako ide posa! Još bogumi nijesam upoznao nijednog privatnog detektiva.

– Pa malo je bolje nego u policiji, barem što se sitnog ološa tiče – odgovorio sam. – Sam biram zadatke i uglavnom ih sam i završavam.

– A pare? Ima li para? – čupkao je brkove.

– E, pa ne možeš da imaš i pare i zadovoljstvo. Uostalom, ko još u ovoj zemlji radi za pare? Samo oni pametni – odgovorio sam na sopstveno pitanje uz Božino odobravanje. – Šalim se, nije loše. U svakom slučaju, mnogo više nego kad sam bio u službi.

– Što i nije nikakav problem, jer je nešto uvijek veće no ništa – zaključio Boža manje veselo. – Nego, vidi, ja sam ti u gužvu zbog ovih ubistava, a znaš i sam da je naša saradnja poluzvanična. Zvanično, ti ćeš raditi sam za svog klijenta, ali ćeš imati svu potrebnu logistiku i od Đorđa i od mene. Ako treba, imam ja i neke

prijatelje u Državnoj bezbednosti, samo da uhvatimo ovoga manijaka.

Ima i Đorđe, pomislio sam, ali nisam rekao. Smešna mi je bila formulacija „prijatelje“. Šefovi odeljenja su po službenoj dužnosti veza sa Državnom bezbednošću.

– Vidio si slike? – upita Boža. Odgovorio sam klimanjem glave. – Užas! Ono nijesam vidio ni u horor filmovima, a svašta sam se u životu nagledao. Osakaćena trupla, bez glava... Kakav je to monstrum, majko božija!

– Ne znam, Božo – rekao sam glasno, a u sebi pomislio da nisam siguran ni da želim da saznam. Fotografije najnovijih zločina su mi kao *flash back* vraćale slike sa uviđaja koje sam obavljao povodom slučaja zemunskog serijskog ubice. Zatvorio sam na trenutak oči i pritisnuo ih prstima. Slike su nestale, a ispred mene je opet bio Boža.

– Boli li te što? – zabrinuo se. – Imam odličnu domaću lozu, sve boljke liječi. I ljubavne.

Kiselo sam se nasmejao.

– Dobro, Božo, dogovorili smo se. Ja idem da se upoznam sa terenom, a za sledeće viđenje dogovorićemo se telefonom – zaključio sam.

– Dobro znaš što ti je činiti. Jednom policajac, uvijek policajac. Nego, ne upadaj previše u oči. Ne znaš ti što je obala van sezone. Mrak. I to bukvalan, ne radi čak ni ulična rasvjeta. A da ti ne pričam što cio narod poludi kada duva bura ili kada kiša pada neprestano po nedelju dana. Pa svađe i tuče oko žena pomoraca...

– A zašto to meni pričaš? – napravio sam nevinu facu.

– Zato što te dobro poznajem. Najljepše žene na obali su njihove, posebno kapetanice. A same su po najmanje pola godine. I pune para.

– Čekaj malo! Je li to savet ili opomena?

– Pametan čovjek zna kako će to najbolje iskoristiti – Boža se malo nagnu ka meni. – Priče, ogovaranja, glasine... Sve ćeš ti to najprije od žena saznati. Meni su tu skoro vezane ruke. Znaju me ljudi. Tebi će pričati jer si danas tu, a sutra nijesi, pa nije mnogo važno i da se izlete više nego što bi željele.

– Sumnjaš na nekog od meštana? – pitanje mi se činilo logičnim.

– Sumnjam i na pokojnu babu Maru, Bog da joj dušu prosti – Boža načini pokret kao da će se prekrstiti, ali zastade. – Nemaš ti pojma što ti je ovđe istraga među mještanima. Koza nostra ti je malo dijete kod ovog zida ćutanja. Svi sve znaju, ali gledaju svoja posla, da se što ne zamjere komšijama.

– I šta ja tu da radim? Da ih vodim u krevet i onda ispitujem? – pitao sam. Ideja i nije bila toliko loša.

– Vodiće one tebe, ne boj se – nasmeši se Boža. – Upoznaj se sa mještanima, uđi u njihov način razmišljanja, pusti da ti se žale, hvale, daju i traže savjete...

– Koči, Božo – morao sam da ga prekinem pre nego što dođe do citata iz *Gorskog vijenca*. – Da li ti to na meni vežbaš za profesora na policijskoj akademiji?

– Izvini, Ozo – Boža se povratio iz stvaralačkog zanosa. – Poludio sam od muke. Nijesmo se pomjerali sa mrtve tačke. Evo, jutros je ministar dvaput zvao da me pita kako sam i što činim. I što da mu rečem? Nijesam imao šta da mu kažem.

Meni se po glavi vrzmalo drugo pitanje.

– Ti znaš zašto sam se demobilisao?

– Znam – Boža se utiša. – Oca mu jebem, možda bih i ja isto učinjeo. Ali, vidi, nije ti sad to nimalo važno. Najbolji si upravo za slučaje serijskih ubica.

– E, baš ti hvala. Samo da znaš, ja nisam tražio ovaj posao – opet *flash back*. Lice degenerisano ludilom, sitne i zle oči. Smeje se dok drži okrvavljeni skalpel u ruci.

– Ozo, druže, što ti je? – trgao me je Božin glas. – Je li ti dobro?

– Jeste, nego nikako da se naviknem na ovu vrućinu. – šta drugo da mu kažem?

– Ako ti bilo što hitno zatreba, neđe zapne ili za ne daj bože, odredio sam ti u Tivtu čovjeka. Biće ti na raspolaganju dvadeset četiri sata. Sreli ste se već na aerodromu. Ime mu je Todor Vuksanović. Evo ti i njegov kućni broj.

– Što mi ne dodeli neku od policajki sa aerodroma?

– Ajd', ne zajebaj! – Boža napravi grimasu kao da mu smrde noge. – Ne diraj nam njih dvije, to su nam miljenice.

Nikada mi neće biti jasna logika, pogotovo Crnogoraca, da zgodnu žensku čeljad tako očinski i brižno paze da im neko slučajno ne priušti seksualno zadovoljstvo. Bar da ih čuvaju za sebe, ne, to je tipičan slučaj kera koji niti kosku glođe nit je drugom daje. Ali gde si – tu si, neću ih sigurno dirati, ali nisam rekao i da ću se braniti ako one budu dirale mene.

* * *

Oliver Dragojević je odjekivao sa razglasa oko poljančeta između Seljanova i Donje Lastve. Gomila ljudi, a nigde nijedne žene. Pederbal, pomislih. Guzni mišići